Пише: Зорица Д. Марковић
петак, 13 фебруар 2009 15:23

Србија је друга у Европи, трећа у свету, по броју умрлих од кардиоваскуларних обољења, која су у 60 одсто случајева узрок смрти српске популације. Први смо у свету по броју жена умрлих од карцинома грлића материце. Стопа морталитета новорођенчади у Србији је двоструко већа него у земљама ЕУ. Стопа мортинаталитета (однос између броја умрлих и броја живорођене деце), годинама уназад је негативна и нема назнака да се поправља. Податак да сваке године са мапе Србије нестаје цео једна град од 30.000 становника, говори сам за себе. Ми смо народ који лагано, али сигурно нестаје.

Недавну оцену међународних експерата да је Министарство здравља применило само осам одсто неопходних системским промена како би се наш здравствени систем приближио европским стандардима, министар здравља је оценио као „бирократско неразумевање“. Истраживање Светске банке, према којем смо четврта земља у свету по корупцији у здравству, такође је оцењено као злонамерна интерпретација нечије „перцепције“. Шта претходи перцепцији, друга је прича.

Да ли је „перцепција“ или реалност то што у Србији труднице умиру, јер установе не могу да се договоре која ће од њих и под којим условима да их прими? Да ли родитељи Јелице Радовић (18), девојке која је умрла након баналне операције чукљева у приватној болници, при чему су је обавили државни доктори (зашто операција није рађена у државној установи?) имају само „перцепцију“ да ту нешто није било како треба? Можда и родитељи петогодишње Ање Граховац, која је умрла након операције катаракте, такође имају криву „перцепцију“? Пацијенти који године проводе на Листама чекања, јер немају новац да „прескоче“ оне испред себе, имају лошу „перцепцију“? Кардиохирузи, којих је толико мало да једноставно не успевају да оперишу све оне који чекају, запомажући да сале и опрема не решавају недостатак стручњака, али их нико нити чује, нити реагује, такође имају криву „перцепцију“? Здравством су незадовољни и пацијенти, и лекари, и сестре, и техничари... Лоша перцепција?

Протеклих дана су превирања у Лекарској комори Србије због ванредног надзора који је министар здравља наложио још пре два месеца, узбуркала стручну јавност. Комора је по основу чланарине и новца за лиценце инкасирала завидних 5,5 милиона евра! Лепа сума за сиромашне докторе. Предузетнички лекарски дух блеснуо је пуним сјајем – склопљен је уговор са швајцарским осигурањем „Баслер“, па онда „маркетиншки подстицај“ за Банку Интезу – свим лекарима је прослеђена понуда за платну картицу Америкен Експрес.... Уместо очекиваних активности Лекарске коморе на решавању проблема са којима је суочена струка, стиче се утисак да су комерцијалне активности добиле приоритет. Реч је о институцији која има посебна овлашћења. Шта од свега тога имају пацијенти? Ништа.

У међувремену, градска секретарка за здравство, проф. др Драгана Јовановић, коју је стручна (политичка) јавност дочекала на нож након њеног захтева да се због нерегуларности у раду, пре свега у јавним набавкама, смени пет челника здравствених установа у Београду, поново је привукла пажњу истрајавајући на томе да се до краја истера истина на видело. Након што јој није дозвољено да смене које је тражила и образложи конкретним подацима, проф. др Драгана Јовановић је у нефомарлном разговору са новинарима оптужила министра здравља да је лично ометао сузбијање корупције и финансијске махинације у градским здравственим установама. Министар је муњевито реаговао – одмах је обавестио медије да ће тужити своју колегиницу са Медицинског факултета, због клевете, како стоји у саопштењу из његовог кабинета.

Дакле, метеж у здравству добија на замаху, здравствена слика нације не улива оптимизам, статистика је у најмању руку депресивна – пре две године, према званичним подацима, трошили смо на годишњем нивоу 16 милиона евра за седативе, минуле године смо „напредовали“ и за исте лекове потрошили 30 милиона евра!

Али, баш тај и такав здравствени систем (без информатизације, фискализације, новац, по основи ванстандардних услуга, прескакања листа чекања и других „услуга“, циркулише у „сивој зони“, ван пореског система и – ништа!) дојмио се 44. председнику САД, господину Бараку Обами! Тако нас је недавно обавестио у интервјуу дневном листу „Политика“ министар здравља у српској влади, проф. др Томица Милосављевић. Светска мега сила САД, преписиваће од нас ЈЕДИНСТВЕНИ модел лечења и очувања здравља нације!

Перцепција или нешто друго? Конфабулација? „Миксовање“ сна и јаве? Претерани ентузијазам ПР штабова и стручњака за анестезирање јавности (све о нашем трошку)?

У међувремену, остаје нам само да се надамо да ћемо, као што смо преживели санкције, инфлацију каква никада раније није виђена на планети Земљи, бомбардовање, „освајање“ власти „савременим техникама“ разбијања и рушења, преживети и јединствени модел реформе здравства и покушати, уз помоћ „здравствене дипломатије“, зашто да не, да тај модел и извеземо као оргинални бренд – „made in Serbia“.